

datum
2013-12-18

Dnr.
551-4745-12
Platsnummer
0764-115
Aktbilaga 24

C.M. Wood AB
Ågårdsvägen 5
342 32 ALVESTA

Slutliga villkor enligt miljöbalken (1998:808) avseende hantering av förorenat grundvatten på fastigheterna Alvesta 13:8-13:10 i Alvesta kommun

Verksamhetskod: 39.20¹

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen (MPD) beslutar att avsluta den prövotid som föreskrevs i MPD:s beslut om tillstånd enligt miljöbalken den 2 juli 2008 (Dnr. 551-7158-05) för dåvarande bolag Chemwood Alvesta AB (org.nr 556178-5980).

För nuvarande bolag C.M. Wood AB (556929-6295, nedan kallat bolaget) föreskriver MPD följande särskilda villkor avseende uppumpning och rening av grundvatten som tillförs produktionen i enlighet med villkor 4 i tidigare beslut:

12. Det grundvatten som pumpas upp i enlighet med villkor 4 i tidigare beslut ska senast den 31 augusti 2014 renas innan det förs in i impregneringsprocessen. Uppumpning av detta vatten ska ske på ett sådant sätt och i sådan mängd att spridning av de aktuella markföroreningarna arsenik, koppar och krom i möjligaste mån förhindras.
13. Detaljutformningen av reningsanläggning, med tillhörande utrustning, ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.
14. Det uppumpade vattnet ska renas så att föroreningshalten av arsenik, är högst 0,1 mg/l mätt som rullande medelvärde över tolv månader. Halterna av koppar, krom och arsenik ska mätas minst fyra gånger

per år, jämnt fördelat under året. Mätningar ska ske före och efter rening samt i provpunkterna Y2 och Y3. Även volymen uppumpat och renat vatten ska mätas.

15. Det renade vattnet ska användas för beredning av processvätska i impregneringsprocessen. Bufferttank med tillräcklig volym ska, om det behövs, finnas i systemet för att renat vatten kan samlas upp även om det inte förbrukas omgående.

TIDIGARE BESLUT

I ett beslut den 2 juli 2008 lämnade Miljöprövningsdelegationen dåvarande bolag Chemwood Alvesta AB tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt och utökad verksamhet inom träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering intill en produktion av maximalt 250 000 m³ trävaror per år.

Enligt villkor 4 i beslutet ska dräneringsledningen mellan anläggningen och diket längre söderut underhållas så att avsedd funktion bibehålls och uppsamlat vatten ska pumpas till produktionen.

MPD beslutade med stöd av 22 kap 27 § miljöbalken att under en prøvotid skjuta upp avgörandet beträffande slutliga villkor för hantering av förorenat grundvatten. MPD beslutade om följande krav på utredning:

- Under prøvotiden ska bolaget vinna ytterligare erfarenheter av förekommande halter och mängder arsenik, krom och koppar i det grundvatten som pumpas upp från fastigheten, samt utreda behovet av och möjligheterna till att minimera tillförseln av arsenik och krom till processen via det grundvatten som pumpas upp inom fastigheten. Bolagets utredning ska ta särskilt fasta på möjligheterna att avskilja dessa ämnen från grundvattnet innan det tillförs i processen, t.ex. med jonbytes- adsorptions eller fällningskemikalie.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendet

Eftersom Chemwood Alvesta AB försattes i konkurs i april 2013 och verksamheten därefter övertagits av C.M. Wood AB kan beteckningen "bolaget", i följande text, syfta på antingen det gamla bolaget eller det nya bolaget, beroende på om tiden före eller efter april 2013 åsyftas.

Bolaget kom den 14 december 2009 in med en utredning. Länsstyrelsen förelade bolaget i ett beslut den 14 februari 2012 att komma in med kompletteringar. Dessa kompletteringar kom in den 30 maj 2012. Ärendet kungjordes den 6 juli 2012 i tidningen Smålandsposten och remitterades till Länsstyrelsen i Kronobergs län, Kommunstyrelsen och Nämnden för myndighetsutövning i Alvesta kommun.

Bolagets utredning och förslag till villkor

Bolaget föreslår att "Förorenat grundvatten ska pumpas upp och användas i processen. Prover av vatten i punkterna O6, Y2 och Y3 ska tas 3-4 gånger per år och analyseras med avseende på krom, koppar och arsenik. Resultaten rapporteras en gång per år till tillsynsmyndigheten."

Bolaget har vidtagit åtgärder för att förhindra att nya föroreningar tillförs marken. Anläggningen är invallad och marken är asfalterad. Invallningen under impregneringsanläggningarna täthetskontrolleras årligen. Grundvatten som rinner under anläggningen pumpas från en pumpbrunn O6 till en underjordisk tank. Totalt pumpas 200-400 m³ grundvatten upp till den underjordiska tanken varje år. Detta vatten späds ut med dagvatten och kommunalt dricksvatten. De mängder som används uppgår till följande. Dagvatten ca 16500 m³, kommunalt vatten ca 3000 m³ och ca 200-400 m³ grundvatten. De högsta halterna som uppmätts i det uppumpade vattnet under de senaste 5 åren uppges till följande:

Cr	6900 µg/l
Cu	350 µg/l
As	24000 µg/l

Om det vatten som pumpas upp används vid beredningen av processvätska ger detta enligt bolagets utredning ett tillskott till virket av följande kvantiteter.

Cr	0,058 mg/kg virke
Cu	0,003 mg/kg virke
As	0,2 mg/kg virke

Bolaget har utrett vilka metoder det finns att rena vatten av det aktuella slaget och konstaterar att man kan rena vattnet med en jonbytare. Halten av arsenik (As) i renat vatten bedöms komma att understiga 100 µg/l. Investeringen för en sådan anläggning uppgår till ca 1,1 Mkr. Kostnaden för att rena det uppumpade grundvattnet beräknas av bolaget till ca 225 kr/m³. Den aktuella jonbytaren regenereras med 0,1 M NaOH, d.v.s. en natronlutlösning som innehåller ca 4 g NaOH/l. Jonbyte beräknas behöva ske ca 8 ggr per år och totalt renas då 800 m³ vatten.

Bolaget har också föreslagit att man åtminstone till en början kan använda en mindre typ av jonbytaranläggning (pilotanläggning). Detta för att man ska kunna utvärdera metoden. Inversteringskostnaden är givetvis lägre, men driftkostnaden är jämförbar. En liten jonbytare behöver regenereras varannan dag.

Övriga reningsmetoder som bolaget har undersökt har förkastats på grund av att de inte har några förutsättningar att fungera.

I komplettering till prøvotidsredovisningen har det dåvarande bolaget angett att arsenik förekommer naturligt i det trä som impregneras och att tillskottet från processvätskan skulle vara försumbart. Bolaget menar därför att rening inte behöver ske.

YTTRANDEN

Nämnden för myndighetsutövning i Alvesta kommun har avgett följande yttrande

- Det förorenade grundvatten som rinner under Chemwood Alvesta AB: verksamhetsområde ska pumpas upp och renas. Till vilken halt reningen ska ske överlämnas till Länsstyrelsen.
- Det renade grundvattnet ska användas i processen.
- Prover av grund- och ytvatten ska tas som tidigare i pumpbrunnen (06), Uppströms (Y2) och nedströms (Y3). Dessutom bör det tas prover som kontrollerar reningen av grundvattnet. Proverna ska analyseras med avseende på krom, koppar, arsenik och pH.
- Tillsynsmyndigheten ska ha möjlighet att ge dispens för längre intervall mellan provtagningarna när det är relevant.

Nämnden har också i sin kompletteringsbegäran som inkom till Länsstyrelsen den 25 januari 2010 citerat en besiktningsförrättare från SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut som vid en periodisk besiktning 2008 anförde att ett parti virke som kom från bolagets anläggning uppvisat höga halter av arsenik och krom. Detta skulle då, enligt bolagets utsaga kunna bero på att det uppsamlade grundvattnet innehållit höga halter av krom och arsenik.

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att MPD bör föreskriva följande särskilda villkor för rening av det uppumpade vattnet.

- Bolaget ska snarast, dock senast den 1 januari 2014 installera en reningsanläggning för uppumpat grundvatten. Anläggningen ska i huvudsak utformas i enlighet med det förslag bolaget har lämnat i den komplettering som inkom 30 maj 2012.
- Uppumpning av vatten ska ske på ett sådant sätt och i sådan mängd att spridning av de aktuella markföroreningarna arsenik, koppar och krom i möjligaste mån förhindras.

- Det uppumpade vattnet ska renas så att föroreningshalten av arsenik, som riktvärde underskrider 0,1 mg/l.
- Halterna av koppar, krom och arsenik ska mätas fyra gånger per år, jämnt fördelat under året. Mätningar ska ske före och efter rening samt i provpunkterna Y2 och Y3.
- Det renade vattnet ska användas för beredning av processvätska i impregneringsprocessen. Bufferttank med tillräcklig volym ska, om det behövs, finnas i systemet för att renat vatten kan samlas upp även om det inte förbrukas omgående.
- Utformningen av reningsanläggning, med tillhörande utrustning, ska genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten, för närvarande Nämnden för myndighetsutövning i Alvesta kommun.
- När arsenikhalten i grundvattnet uthålligt underskrider 0,1 mg/l kan reningen av uppumpat vatten avslutas. MPD överlåter åt tillsynsmyndigheten att avgöra när arsenikhalten är så låg att uppumpning av grundvatten kan avbrytas.

Bolaget (nuvarande bolag) har beretts möjlighet att kommentera inkomna yttranden samt även prövotidsredovisning med komplettering. Bolaget har dock inte svarat.

Bolaget har dock i skrivelse den 10 juli 2013, genom sitt ombud konsulten Rune Nilsson, begärt uppskov med att inkomma med svar och förslag på åtgärder. I skrivelsen anges att bolaget avser att utföra markundersökning och ta kompletterande vattenprover.

Bolaget har därefter, genom Rune Nilsson, i skrivelse den 13 september 2013, inkommit med ett förslag på preliminär jord- och vattenundersökning. I skrivelsen anges översiktligt vilka ämnen som anses viktiga att analysera i mark och vatten, lämplig provtagningsmetod (jordbör och provkartonger), provtagningstillfällen och platser för provtagning. Vidare nämns det översiktligt några exempel på saneringar som utförts vid vissa andra verksamheter. Angående rening av uppumpat grundvatten anges att eftersom samtliga föreslagna metoder är mycket dyra och ger ett avfall som

inte är lätt att hantera föreslås att undersökningen av mängd och plats är klar innan metod för vattenrening väljs. Det anges att utvärdering och beslut om fortsatt provtagning sker under oktober.

Miljöprövningsdelegationen har den 4 oktober 2013 förelagt bolaget att senast den 5 november 2013 ha inkommit med utvärdering av vattenreningsteknik, förslag till villkor för behandlingen av det uppumpade vattnet samt resultat av mark- och vattenprover. Något svar har inte inkommit.

MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS MOTIVERING

I bolagets skrivelse den 13 september 2013 redogörs översiktligt för ett förslag på preliminär markundersökning. Förslag till provtagning, framtida sanering och undersökningar ges översiktligt. Det saknas argumentation om vilka slutliga villkor för hantering av förorenat grundvatten som bör fastställas. Miljöprövningsdelegationen (MPD) vill framhålla att frågor om sanering av förorenade områden regleras särskilt i 10 kap. miljöbalken och ingår inte i denna prövning av slutliga villkor för grundvattenhantering. Eftersom det i skrivelsen endast hänvisas till behov av ytterligare utredningar och inte ges förslag eller argumentation om slutliga villkor har MPD underlåtit att kommunicera den med motparterna.

MPD anser att slutliga villkor nu bör fastställas på grundval av befintligt beslutsunderlag.

Villkor i tillstånd enligt miljöbalken föreskrivs vanligen med stöd av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kapitlet miljöbalken. Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska den som bedriver en verksamhet utföra de skyddsåtgärder och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön. I samma syfte ska bästa möjliga teknik användas vid yrkesmässig verksamhet. Vidare anges i bestämmelsen att dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa krav gäller enligt 2 kap. 7 § miljöbalken i den utsträckning det inte anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till

nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Angående behovet av slutliga villkor för hantering av förorenat vatten gör MPD följande bedömningar:

För att minska risken att markföroreningarna sprids med grundvattnet kan man pumpa upp förorenat grundvatten och ta hand om föroreningarna på lämpligt sätt. Bolaget har då valt att använda det uppumpade vattnet som processvätska vid beredning av impregneringsvätska. Detta innebär att de uppumpade föroreningarna fixeras i det impregnerade träet.

Detta fungerade som ett bra sätt att lösa problemet så länge det impregnerade träet skulle innehålla dessa ämnen. Bolaget har sedan några år slutat att impregnera med arsenik och det impregnerade träet ska alltså inte tillföras detta ämne som en del av tillverkningsprocessen.

Miljöbalkens hushållnings- och kretsloppsprinciper bör iaktas redan vid konstruktion och tillverkning. En utgångspunkt ska då vara att ämnen som kan skada miljön så långt möjligt inte ska användas vid tillverkning av varor. Icke naturliga organiska ämnen och tungmetaller ska överhuvudtaget inte tillföras miljön utan bör användas i helt slutna system (se B. Bengtsson m fl, Miljöbalken. En kommentar. s. 2:25).

MPD anser därför att det inte är acceptabelt att sprida föroreningar i konsumentledet genom att pumpa upp förorenat grundvatten och trycka in dessa föroreningar i produkter som i sig inte ska innehålla dessa ämnen.

Enligt den kompletteringsbegäran som Nämnden för Myndighetsutövning inkom med till Länsstyrelsen den 25 januari 2010 påtalade en besiktningsförrättare från SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut vid en periodisk besiktning 2008 att ett parti virke som kom från bolagets anläggning uppvisat höga halter av arsenik och krom. Detta skulle då, enligt bolagets utsaga kunna bero på att det uppsamlade grundvattnet vid det aktuella tillfället kan ha innehållit höga halter av krom och arsenik. Enligt den utredning bolaget har lämnat in i detta ärende tillförs normalt det impregnerade virket små mängder av de miljöfarliga ämnena och bolaget anser att det bästa alternativet är att fortsätta som nu, d.v.s. pumpa upp förorenat grundvatten och använda vid beredning av processvätska.

Det faktum att höga arsenikhalter har uppmätts i virke som är impregnerat i bolagets anläggning tyder på att halterna i det uppumpade grundvattnet varierar. Det är enligt MPD:s mening inte förvånande att föroreningshalterna varierar eftersom markföroreningar sällan är jämt fördelade i marken. Detta innebär att uppumpning av grundvatten bör pågå tills föroreningshalterna varaktigt är så låga att man kan anta att föroreningarna till största delen har avlägsnats från marken. Att sanera området genom uppgrävning av de förorenade massorna är sannolikt inte möjligt att göra, med rimliga insatser, under pågående drift.

Det finns i det nu aktuella fallet teknik som medför att man, medelst jonbyttarteknik, till rimliga kostnader, kan pumpa upp det förorenade grundvattnet och rena det. Efter rening bör bolaget kunna använda vattnet i processen för att blanda ny impregneringsvätska med och på så sätt minska förbrukningen av kommunalt dricksvatten. Att använda det rena vattnet i processen bidrar till en god resurshushållning. Krav på att detta sker är i enlighet med den så kallade kretsloppsprincipen i 2 kap. 5 § miljöbalken, vari bland annat anges att en verksamhetsutövare ska utnyttja möjligheterna till återanvändning. För att minska mängden uppkommet avfall kan dessutom bolaget utvärdera möjligheten att behandla jonbyttareluat genom t.ex. vakuumindestning. Även kondensat från en sådan process bör kunna användas för beredning av processvätska. En sådan indunstare skulle möjligen också kunna drivas med hetvatten från bolagets fastbränslepanna.

Eftersom det är vanskligt att i ett beslut av detta slag i detalj fastställa hur reningsanläggningen ska vara utformad anser MPD att bolaget ska utforma reningsanläggningen i samråd med tillsynsmyndigheten. Det bör dock vara möjligt att först installera den mindre varianten av jonbytare som föreslås i kompletteringen i prøvotidsredovisningen. Detta under förutsättning att anläggningen har tillräckligt stor kapacitet för att rena hela den uppumpade vattenmängden.

Det går i nuläget inte att avgöra när i tiden uppumpningen kan avslutas. Det är förmodligen så att uppumpningen kommer att behöva fortsätta under överskådlig framtid. Om det trots allt skulle uppstå indikationer på att pumpningen kan upphöra får bolaget i så fall ansöka om en ändring av villkor.

Dagvatten utgör en betydande andel av det vatten som används i impregneringsprocessen. Halterna av framför allt arsenik bör vara låga eftersom arsenikhaltiga impregneringskemikalier inte längre används. För att erhålla visshet om föroreningshalterna i dagvatten bör detta undersökas. Detta bör kunna göras inom ramen för tillsyn enligt miljöbalken och MPD anser att något villkor om sådana mätningar inte behöver föreskrivas.

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar införas i Post- och Inrikes Tidningar samt i tidningen Smålandsposten.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö. Beslutet översänds också till aktförvararen i ärendet (Kommunkansliet i Alvesta kommun).

Delgivning ska anses ha skett när två veckor har förflutit från datum för detta beslut, förutsatt att kungörelsen införts inom tio dagar i ovannämnda tidningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas genom skrivelse till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas in till Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö. Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet senast den 23 januari 2014, annars kan inte Mark- och miljödomstolen pröva överklagandet.

Överklagandet bör innehålla följande:

- hänvisning till detta beslut, dnr 551-4745-12
- vad som ska ändras
- namnteckning
- namnförtydligande
- adressuppgifter
- eventuella handlingar som stöder överklagandet

Länsstyrelsen
Kalmar län

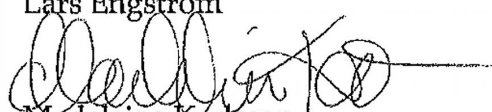
BESLUT

Datum
2013-12-18

Observera att Länsstyrelsen inte kan förlänga överklagandetiden.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län. I beslutet deltog ordföranden Henrik Skanert och miljösak-kunnige Lars Engström. Föredragande i ärendet var funktionsledare Madeleine Karlsson.

Henrik Skanert

Lars Engström

Madeleine Karlsson

Delgivningsätt

Kungörelsedelgivning

Kopia till

Naturvårdsverket

Kommunstyrelsen i Alvesta kommun

Nämnden för myndighetsutövning i Alvesta kommun

Kommunkansliet i Alvesta kommun (aktförvaring)

Ingenjörfirman Nireco, Att: [REDACTED], Rektorsgatan 1, 7 vån, lgh 1602,
254 36 Helsingborg

